

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **BOHEMIA ENERGY entity s. r. o.**, IČ: 27386732
sídlem Na Poříčí 1046, Praha 1

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 4. 6. 2019, čj. 12636-32/2016-ERU

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný zahájil se žalobcem správní řízení pro spáchání sedmi správních deliktů podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 27. 12. 2015. Těch se měl žalobce dopustit tím, že jako prodávající sdělil sedmi spotřebitelům zastoupeným společností VEMEX Energie a. s. (dále jen „VEMEX“): F. N., J. R., J. B., K. F., J. L., J. M. a V. K. (dále společně jako „Spotřebitelé“) v dopisech ze dnů

7. a 8. 1. 2015 následující nepravdivé údaje: (i) smluvní vztah mezi konkrétním Spotřebitelem a žalobcem nebyl řádně ukončen a bude-li Spotřebitel pokračovat v procesu přeregistrace odběrného místa, bude žalobce nucen Spotřebiteli naúčtovat smluvní sankci za předčasné ukončení smlouvy a to včetně náhrady škody, (ii) doporučil Spotřebiteli ihned kontaktovat společnost VEMEX a požadovat okamžité zastavení probíhající změny dodavatele, a (iii) ihned zaslat společnosti VEMEX písemné odstoupení od smlouvy (vzor odstoupení zaslal žalobce přílohou).
2. Žalovaný zprvu uznal žalobce vinným ze spáchání výše popsaných správních deliktů rozhodnutím ze dne 8. 11. 2017, čj. 12636-7/2016-ERU a uložil mu pokutu ve výši 120 000 Kč. Toto rozhodnutí však Rada žalovaného zrušila a vrátila věc zpátky žalovanému. Důvodem pro zrušení bylo nedostatečné odůvodnění vydaného rozhodnutí – žalovaný se nevypořádal s okolnostmi odstoupení Spotřebitelů od smluv a neoznačil úvahy a důkazy, kterými se při vydání rozhodnutí řídil.
3. Po vrácení věci pak žalovaný vydal nové rozhodnutí ze dne 10. 10. 2018, čj. 12636-25/2016-ERU (dále jen „rozhodnutí o správním deliktu“), kterým opět uznal žalobce vinným ze spáchání sedmi správních deliktů podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok I.), uložil žalobci úhrnnou pokutu podle § 24 odst. 14 písm. d) zákona o ochraně spotřebitele ve výši 110 000 Kč (výrok II.), a uložil žalobci povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (výrok III.).
4. Rozklad žalobce proti citovanému rozhodnutí o správním deliktu zamítla Rada žalovaného rozhodnutím označeným v záhlaví (dále též „rozkladové rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 9. 8. 2019.

II. Argumentace žalobce

5. Žalobce navrhuje zrušit napadené rozhodnutí a rozhodnutí o správním deliktu, neboť se zakládají na nesprávném právním hodnocení. Žalovaný totiž zcela opomíjí, že Spotřebitelé zmocnili společnost VEMEX Energie a. s. (dále jen „VEMEX“), aby za ně jednala v procesu změny dodavatele. Žalobce proto jednal se společností VEMEX. Přímou se Spotřebiteli jednal žalobce pouze jednou, a to v důsledku automaticky vygenerované zprávy obsahující chybné informace. To však žalobce bezprostředně napravil přípisem zaslaným společnosti VEMEX, což žalovaný nereflektoval. Problematiku zastoupení posuzuje žalovaný nesprávně – jednání žalobce učiněné vůči společnosti VEMEX je nutno postavit na roveň jednání vůči Spotřebitelům. Ze zmocnění nevyplývá, že by snad společnost VEMEX nemohla za Spotřebitele přijímat písemnosti. Závěry žalovaného na str. 6 napadeného rozhodnutí, podle nichž není rozhodné, jakou informaci obdržel nový dodavatel (VEMEX), jsou podle žalobce neobhajitelné. V procesu změny dodavatele komunikoval žalobce se společností VEMEX, jako zástupcem dotčených Spotřebitelů, a sdělil mu správné informace k zániku závazku. Z žádného právního předpisu nevyplývá, že v rámci procesu změny dodavatele je nutno komunikovat pouze přímo se zákazníkem, jestliže si zákazník zvolí zmocněnce. Pokud tak žalobce uvedl chybnou informaci o konci závazku v dopisech jednotlivým Spotřebitelům ze dnů 7. a 8. 1. 2015, není v prvé řadě zřejmé, kdy se dostaly do dispozice Spotřebitelů. Svou chybu napravil žalobce 13. 1. 2015 v přípise zaslaném společnosti VEMEX. Pokud tak žalobce včas a pravdivě informoval zmocněnce Spotřebitelů o ukončení závazku, nemohlo dojít k naplnění jakékoliv formy nekalé obchodní praktiky. Elektronické zaslání správné informace společnosti VEMEX je

bezesporu rychlejší způsob nápravy, než zasílat písemné dopisy jednotlivým Spotřebitelům.

6. V související námitce žalobce uvádí, že mezi špatnou informací zaslanou dopisy Spotřebitelům a správnou informací zaslanou společnosti VEMEX uběhla velmi krátká doba. Žalovaný ani nezkoumal, kdy dané dopisy obdržel ten který Spotřebitel. Nelze tedy ani vyloučit, že ke tvrzenému ovlivnění špatnou informací nedošlo, jelikož správná informace mohla být doručena společnosti VEMEX dříve, než byla chybná informace doručena Spotřebitelům. Tomu by nasvědčoval i fakt, že z dotčených Spotřebitelů se na společnost VEMEX obrátil pouze jeden a to e-mailem ze dne 20. 1. 2015. Zmíněný e-mail nebyl proveden jako důkaz a žalovaný jej nemohl hodnotit v řízení o rozkladu, což však učinil. Pokud by žalobce jednal úmyslně, byla by mezi dopisy Spotřebitelům a e-mailem společnosti VEMEX větší časová prodleva, případně by žalobce zaslal chybné informace i společnosti VEMEX.
7. Dále žalobce namítá, že dopisy Spotřebitelům zaslal v důsledku jednání společnosti VEMEX. Zavedené postupy při změně dodavatelů stanoví vyhláška č. 408/2015 Sb. Žalovaný nesprávně tvrdí, že žalobce měl dostatek času informace o ukončení jednotlivých smluv zapracovat do svých interních systémů. Není korelace mezi datem, kdy ze strany Spotřebitelů došlo k ukončení smluv, a datem zaslání jednotlivých dopisů. Po oznámení o konci závazku ještě probíhá snaha oslovit spotřebitele s novou nabídkou a ten může své rozhodnutí změnit – proto se informace o konci závazku nezanáší do systému ihned. To činí žalobce až ve chvíli, kdy je zřejmé, že proces změny dodavatele je nevratný v návaznosti na termíny pro změnu dodavatele podle vyhlášky č. 408/2015 Sb. K odeslání dopisů Spotřebitelům došlo automaticky na základě vygenerování dokumentu „námitka“ u operátora trhu – společnosti OTE, a. s. Společnost VEMEX totiž požádala u operátora trhu o změnu dodavatele dříve, než žalobce s touto změnou vyjádřil souhlas (potvrdil, že akceptuje právní jednání společnosti VEMEX směřující k ukončení závazku). Odeslání uvedených dopisů tak způsobilo nestandardní jednání zástupce Spotřebitelů, společnosti VEMEX. Žalobce neměl v úmyslu jakkoliv bránit Spotřebitelům ve změně dodavatele, ve všech případech navíc došlo k ukončení dodávek do předemného odběrného místa k datu výročí smlouvy, tj. k datu požadovanému Spotřebiteli. Žádná újma, byť teoretická, Spotřebitelům nevznikla. Pokud žalovaný dospěl k tomu, že jednání žalobce bylo způsobilé podstatně ovlivnit ekonomické chování Spotřebitelů, jde o pouhou spekulaci.
8. Žalobce v řízení navrhoval, aby žalovaný prověřil zavedenou praxi mezi žalobcem a společností VEMEX při změně dodavatele, z čehož by vyplynulo, že postup společnosti VEMEX byl nestandardní a to vyvolalo automatickou reakci v informačním systému žalobce a neúmyslné odeslání předemtných dopisů. Žalovaný však takový důkazní návrh bez dalšího odmítl a proto zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Dále spatřuje žalobce vadu zmatečnosti v napadeném rozhodnutí v tom, jakým způsobem se žalovaný vypořádal s námitkou žalobce, že v době generování dopisů dotčeným Spotřebitelům byla informace v nich obsažená pravdivá. Z tohoto důvodu nemůže obstát právní kvalifikace žalovaného, že žalobce použil nepravdivý údaj. Žalovaný sice ve výroku I. rozhodnutí o správním deliktu dovedl, že nepravdivá informace se týkala ukončení smluvních vztahů, aby v odůvodnění uvedl, že nepravdivou byla informace o hrozící smluvní sankci. Výrok I. rozhodnutí o správním deliktu a jeho odůvodnění jsou tak v rozporu. Dále žalobce navrhoval provést výsledk jednotlivých Spotřebitelů, aby se

vyjádřili k tomu, zda jejich ekonomické chování bylo podstatně ovlivněno dopisem žalobce. Žalovaný to však odmítl s tím, že ke spáchání správních deliktů došlo již odesláním předmětných dopisů. S tím žalobce nesouhlasí, neboť bylo nutné zkoumat, jak konkrétně žalobce svými dopisy působil na Spotřebitele a zda skutečně mohl podstatně ovlivnit jejich ekonomické chování. To mohlo mít dopad na posouzení materiální stránky vytýkaného jednání a od toho se odvíjející úvahy o výši sankce. Žalobce závěrem k této námitce konstatuje, že žalovaný vymezil tzv. průměrného spotřebitele obecným postupem, který nelze přijmout. Nejde o konstantní pojem, který je nutno za všech situací vnímat stejně. Žalovaný měl provést dotazování u konkrétních zákazníků a případně u jiných odběratelů – tím by hledisko průměrného spotřebitele zjistil z daných konkrétních poznatků. I z toho dovozuje žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. U dnešních spotřebitelů má být míra pozornosti posuzována přísněji, než dříve. Od spotřebitelů má být vyžadována rozumná míra pozornosti a opatrnosti (dle rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4661/2007). Navrhovaným výsledkem Spotřebitelů mělo být prokázáno, že Spotřebitelé byli dostatečně informovaní a byli v rozumné míře opatrní a pozorní – dopisy žalobce je tak nemohly podstatně ovlivnit, kdy podstatnost je důležitým znakem a musí být naplněna.

9. Dále žalobce napadá nezákonné stanovení pokuty. Nesouhlasí s tím, že jako přítěžující okolnost posoudil žalovaný dřívější odsouzení žalobce za správní delikt podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, o němž však bylo rozhodnuto více jak před 6,5 lety. Poukazuje na rozhodovací praxi žalovaného (rozhodnutí ze dne 16. 6. 2018, čj. 06450-4/2018-ERU), který v jiném případě nepřihlížel k dřívějšímu odsouzení, neboť od něj uběhlo více než 5 let. Stejně tak nesouhlasí s tvrzením, že jeho jednání vykazuje vyšší míru škodlivosti, jelikož se nejednalo o ojedinělé pochybení, ale o pochybení vůči sedmi Spotřebitelům. K tomu žalobce namítá, že se jednalo o zcela ojedinělý případ u sedmi zákazníků, nastalý v rozmezí 2 dnů vlivem nestandardního postupu jejich zmocněnce. Neexistují tak žádné přítěžující okolnosti, k nimž by měl žalovaný přihlížet.
10. V poslední námitce žalobce zpochybňuje posouzení svého jednání jako souběh sedmi správních deliktů. Podle žalobce mělo jít o pokračující správní delikt ve smyslu § 7 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“). Odkazuje k tomu na komentář k přestupkovému zákonu, který se věnuje rozdílu mezi pokračováním v přestupku a opakováním přestupku, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 17/2007 - 135. Namítá, že nesprávné vymezení jeho jednání může mít vliv na otázky týkající se působnosti trestních zákonů, vymezení pojmů skutek a trestný čin, posuzování recidivy, ukládání trestu apod. Zároveň to, že se podle žalovaného dopustil sedmi správních deliktů, hodnotil žalovaný v neprospěch žalobce.

III. Argumentace žalovaného

11. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout, odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a argumentuje ke každému žalobnímu bodu. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.

13. Žaloba **není důvodná.**

Skutková zjištění

14. Soud nejprve stručně nastíní skutkový stav, jak vyplynul z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu (v němž soud ověřoval skutečnosti, které byly podle žalobce sporné), a to jen v rozsahu potřebném pro následné právní posouzení věci.
15. Žalobce uzavřel v průběhu roku 2011 se sedmi Spotřebiteli pro jejich odběrná místa smlouvy o sdružených službách dodávky plynu nebo elektřiny, které obsahovaly ustanovení o jejich automatickém prodlužování. Spotřebitelé uzavřeli v průběhu roku 2013 a 2014 smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu se společností VEMEX, kterou zplnomocnili k provedení veškerých právních úkonů souvisejících se změnou dodavatele. Společnost VEMEX pak dne 29. 10. 2014 zaslala žalobci e-mailem v zastoupení Spotřebitelů výpovědi smluv o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu mezi Spotřebiteli a žalobcem. Vzhledem k tomu, že smlouvy se Spotřebiteli uzavřel žalobce na dobu 2 let (s prolongací), určila společnost VEMEX v e-mailu žalobci přesně dny, ke kterým mají závazky z jednotlivých smluv se Spotřebiteli skončit – rozmezí od 2. 2. 2015 až 14. 2. 2015.
16. Žalobce zaslal jednotlivým Spotřebitelům dopisy ze dnů 7. a 8. 1. 2015, obsahující informace specifikované výše ve vymezení věci. Následně žalobce zaslal dne 13. 1. 2015 e-mail společnosti VEMEX, jehož přílohou byla excelová tabulka s obsáhlým výčtem spotřebitelů a podmínkami konce závazku s nimi. Mezi uvedenými byli i dotčení Spotřebitelé, ke kterým žalobce v této tabulce uvedl, že u šesti z nich výpovědi akceptoval a datum konce závazku stanovil správně (tedy dle smluvních podmínek). V případě V. K. sdělil, že výpověď neakceptoval a následně této spotřebitelce vyúčtoval tzv. deaktivční poplatek. Ten následně ke stížnosti spotřebitelky K. stornoval.

Správní delikt podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele

17. Nejprve se soud musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Její příčinou může být buď nesrozumitelnost, nebo nedostatek důvodů. V obou případech však platí, že je potřeba s tímto institutem zacházet obezřetně a vyhradit jeho užití pouze těm případům, kdy vady odůvodnění reálně brání soudu v tom, aby napadené rozhodnutí přezkoumal (ve vztahu k soudním rozhodnutím srov. k nesrozumitelnosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, čj. 6 Ads 17/2013 - 25, bod [19], k nedostatku důvodů pak usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, body [29] - [30]). Zejména je nutno zdůraznit, že správní orgán, stejně jako soud, není povinen vyvracet jednotlivě každou dílčí námitku, pokud své rozhodnutí jako celek logicky a přesvědčivě odůvodní (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247). Žalobce své námitky stran nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o správním deliktu formuloval následovně: (i) žalovaný se nevypořádal s důkazním návrhem žalobce, a to zavedenou praxí mezi žalobcem a společností VEMEX, (ii) žalovaný vadně vymezil tzv. průměrného spotřebitele, a (iii) žalovaný nehodnotil jednání žalobce jako pokračující správní delikt.
18. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o správním deliktu dospěl soud k závěru, že vadou nepřezkoumatelnosti netrpí. Tvzení žalobce o opomenutém návrhu důkazu zavedenou praxí mezi ním a společností VEMEX je nedůvodné. V první řadě

žalobce neupřesnil, kdy a v jakém podání tento důkaz navrhl. Soud přezkoumal přiložený správní spis a v něm takový důkazní návrh nenašel. Žalovaný vyzval žalobce k vyjádření k podkladům rozhodnutí, načež žalobce ve svém vyjádření navrhl pouze výsledch Spotřebitelů. Stejně tak v odůvodnění rozkladu proti rozhodnutí o správním deliktu ze dne 5. 11. 2018 zpochybňoval pouze neprovedení důkazu výsledkem svědků. Je pravdou, že žalobce ve svých podáních na zavedenou praxi poukazoval, ovšem to nezakládá povinnost žalovaného reagovat a považovat tyto zmínky za důkazní návrh. Žalobce je povinen formulovat své důkazní návrhy dostatečně určitě. Zároveň není jasné, co by takový důkaz měl prokazovat. Interní postupy či praxe mezi žalobcem a společností VEMEX mají vliv primárně na vztah mezi nimi. Nestandardní postup jednoho z nich nemůže ospravedlnit porušení veřejného práva druhým.

19. Vymezení průměrného spotřebitele, jak jej provedl žalovaný, soud rovněž nepovažuje za důvod nepřezkoumatelnosti. Žalovaný své úvahy o průměrném spotřebiteli jasně uvedl a zdůvodnil (str. 20 - 21 rozhodnutí o správním deliktu). Nesouhlasí-li žalobce s tímto vymezením, může jít o vadu nezákonnosti (k tomu viz bod 22 tohoto rozsudku). Stejně tak v případě námitky, že žalovaný nehodnotil správní delikt žalobce jako pokračující. Pokud žalovaný dospěl k závěru o souběhu správních deliktů, nebyl důvod v rozhodnutí odůvodňovat, proč je nelze hodnotit jako pokračující či trvající správní delikt (blíže k tomu body 30 a 31 tohoto rozsudku).
20. K podstatě věci soud uvádí, že souhlasí s právním hodnocením žalovaného – jednání žalobce je nekalou obchodní praktikou podle § 4 odst. 3 a § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Obchodní praktika je podle posledně uvedeného ustanovení klamavá, je-li při ní užít nepravdivý údaj. Žalobce v průběhu změny dodavatele kontaktoval přímo Spotřebitele, aby je *de facto* od změny dodavatele odradil. Upozornil je nejen na údajné riziko smluvní pokuty, ale také jim doporučil odstoupit od smlouvy s novým dodavatelem a zaslal jim vzor takového odstoupení. Žalobce namítá, že v době odesílání předmětných dopisů šlo o pravdivý údaj. Není tomu tak. Informace o konci závazku je jedna z nejdůležitějších, která Spotřebitele v průběhu smluvního vztahu s dodavatelem elektřiny či plynu zajímá. Její pravdivost či správnost se neodvíjí od toho, jak konec závazku pro sebe eviduje žalobce. Naopak je tuto informaci nutno hodnotit z objektivního hlediska. Smluvní vztah mezi Spotřebiteli a žalobcem byl ve všech sedmi případech řádně ukončen, jak podrobně popsal žalovaný (str. 18 a 19 rozhodnutí o správním deliktu). Byl ukončen bez ohledu na to, zda s tím žalobce vyslovil či nevyslovil souhlas. Konec závazku záležel pouze na tom, zda Spotřebitelé ve lhůtě dle smluvních podmínek informovali žalobce o tom, že si nepřejí další prolongaci závazku. Tak se stalo. Soud rozumí tomu, že žalobce se snaží i po zaslání „výpovědi“ (v průběhu „výpovědní doby“) stále oslovit spotřebitele a změnit jejich rozhodnutí. Tyto snahy však neodkládají účinky právního jednání Spotřebitelů.
21. Žalobce tendenčně poukazuje na smluvní zastoupení tam, kde se mu to hodí. Naproti tomu dopisy, kterými motivoval Spotřebitele k rozvázání smluvního vztahu s jejich zmocněncem, zaslal přímo jim. Jejich zmocněnce tak obešel. Údajná náprava, kterou žalobce shledává v e-mailu společnosti VEMEX ze dne 13. 1. 2015, neobstojí. Žalobce v tomto e-mailu zaslal strojovou informaci o velkém množství spotřebitelů a akceptaci ukončení smluvních závazků s nimi. Neinformoval společnost VEMEX o tom, že některým spotřebitelům zaslal předmětné dopisy a závazek mezi ní a těmito spotřebiteli může být v ohrožení. Žalobce se choval tak, jako by k odeslání dopisů nedošlo. Pokud by

žalobce výslovně upozornil společnost VEMEX na to, že Spotřebitele chybně informoval a požádal o zjednání nápravy, mohlo by takové jednání svědčit o snaze odčinit své dřívější pochybení. V dané situaci se však žalobce zachoval tak, jako by k ničemu nedošlo. Je proto irelevantní, kdy předmětné dopisy obdrželi jednotliví Spotřebitelé a zda náhodou uvedený e-mail ze dne 13. 1. 2015 nebyl jejich zástupci doručen dříve. Jak soud uvedl, žalobce v později zaslaném e-mailu odeslané dopisy ani nezmínil, proto nelze tento čin považovat za nápravu dřívějšího nezákonného jednání. Současně se žalobce snaží převést odpovědnost na společnost VEMEX, která podle něj měla jeho pochybení napravovat. Žalobce sám tak neučinil a podstatné informace adresátovi e-mailu zamlčel, proto je lhostejné, zda sporný e-mail byl doručen dříve než předmětné dopisy a jak s ním společnost VEMEX naložila.

22. Žalobce se také mylně domnívá, že pro jeho odpovědnost za správní delikt podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele bylo nutné, aby skutečně některý ze Spotřebitelů vypověděl závazek se společností VEMEX a zastavil tak proces změny dodavatele. Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je ale obchodní praktika nekalou, pokud narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele – k samotnému narušení dojít nemusí (ve druhé alternativě tak jde o ohrožovací delikt). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 5. 2019, čj. 1 As 284/2018 - 32 uvedl, že nezpůsobení následku nelze hodnotit v případě ohrožovacích deliktů ve prospěch pachatele. Dopis žalobce, ve kterém Spotřebitele jednoznačně vyzývá k tomu, aby urychleně vypověděl závazek s novým dodavatelem a zastavil proces změny dodavatele, nepochybně je způsobilý podstatně narušit ekonomické chování těchto Spotřebitelů. K tomu jim žalobce pohrozil sankcí a zaslal vzor odstoupení od smlouvy s novým dodavatelem. Žalovaný si pro otázku možného ovlivnění podrobně vymezil průměrného spotřebitele na str. 20 až 22 rozhodnutí o správním deliktu. Námitky žalobce proti tomuto vymezení jsou liché. Žalovaný při definici průměrného spotřebitele reflektoval konkrétní skutkové okolnosti řešené věci. Je však nelogické, aby žalobce prováděl výsledky Spotřebitelů a zjišťoval, jak konkrétně oni byli (nebo mohli být) ovlivněni jednáním žalobce. Takový postup by zcela popřel institut průměrného spotřebitele jako zobecňujícího pojmu. Klíčovým pro vymezení speciálně pro energetický trh je, jak uvedl žalovaný, že spotřebitelé realizují změny dodavatele prakticky vždy tak, že udělují plnou moc novému dodavateli. Ten následně jejich jménem realizuje všechny další kroky. Procesu změny se tak spotřebitel *de facto* neúčastní, neboť dodavatelé komunikují mezi sebou. To potvrdil také žalobce. Pokud však původní dodavatel vykročí z tohoto rámce, přímo kontaktuje spotřebitele a zpochybní celý proces změny dodavatele, může to jednání běžného spotřebitele nepochybně ovlivnit. Jak žalovaný dodal, v projednávané situaci může spotřebitel intuitivně závazek s novým dodavatelem skutečně vypovědět, neboť by šlo o jednoduchý způsob, jak se vyhnout hrozící sankci.
23. Žalobce namítá, že e-mail jednoho ze Spotřebitelů, který jej dne 20. 1. 2015 zaslal společnosti VEMEX a požádal o vyjasnění situace, nebyl proveden jako důkaz a nemohl tak být hodnocen v neprospěch žalobce. Opět je nutno říci, není tomu tak. Předmětný e-mail je evidován na č. l. 78 kontrolního spisu čj. 05875/2016-ERU, který byl jako celek vložen do správního spisu čj. 12636/2016-ERU (viz záznam o vložení do spisu ze dne 2. 12. 2016, čj. 12636-3/2016-ERU). O tomto vložení pak byl žalobce nejednou ze strany žalovaného informován (viz vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ze dne 5. 6. 2017, čj. 12636-5/2016-ERU, stejné vyrozumění ze dne 5. 10. 2017, čj. 12636-6/2016-ERU, vyrozumění o upřesnění předmětu správního řízení a o možnosti vyjádřit se

ze dne 26. 6. 2018, čj. 12636-17/2016-ERU a vyrozumění o opakovaném upřesnění předmětu správního řízení a o poskytnutí další lhůty pro možnost vyjádřit se ze dne 23. 8. 2018, čj. 12636-22/2016-ERU). Žalobce měl několik příležitostí nahlédnout do správního spisu a vyjádřit se k uvedenému e-mailu. Nutno dodat, že tento e-mail byl spíše podpůrným důkazem v předmětné věci, pokud vůbec. I bez něj by žalobce spolehlivě naplnil skutkovou podstatu projednávaných správních deliktů.

24. Soud nepřisvědčil ani námitce tvrzené zmatečnosti napadeného rozhodnutí (příp. rozhodnutí o správním deliktu), kterou měla způsobit chaotická argumentace žalovaného, co vlastně považoval za nepravdivý údaj v dopisech Spotřebitelům. Z výroku I. rozhodnutí o správním deliktu jasně plyne, že nepravdivým je údaj týkající se ukončení smluv – tedy, že nebyly řádně ukončeny. Tomu odpovídalo také odůvodnění rozhodnutí o správním deliktu, kdy žalovaný na stranách 18 až 20 rozvedl, proč byl tento údaj nepravdivý. Pokud žalovaný dovedl nepravdivost i ve vztahu k údaji o sankci, je to pochopitelné. Údaj o smluvní sankci logicky vycházel z nesprávného údaje o tom, že smluvní vztah mezi Spotřebiteli a žalobcem nebyl řádně ukončen. Tomu odpovídá i napadené rozhodnutí, kdy Rada žalovaného na str. 6 uvádí, že *„K této námitce Rada uvádí, že se plně ztotožňuje s argumentací správního orgánu prvního stupně, který v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodnil svůj závěr, že dopis odeslaný zákazníkům účastníkem řízení obsahoval nepravdivý údaj, týkající se ukončení smluvního vztahu, včetně pohrůžky možnosti uplatnění smluvní sankce,...“* Rada žalovaného se na téže straně napadeného rozhodnutí věnovala tomu, proč byl údaj o konci závazku nepravdivý. Námitka žalobce je tudíž bezpředmětná.

Výše uložené pokuty

25. Žalobce zpochybňuje postup, kdy žalovaný přihlédl k jeho dřívějšímu odsouzení za stejný správní delikt, o němž však bylo rozhodnuto před více než 6,5 lety – rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2012, čj. 13929-6/2012-ERU. Poukázal na to, že v jiných případech žalovaný nepřihlížel k dřívějšímu odsouzení, pokud k němu došlo před více než 5 lety.
26. Tato námitka je z čistě formálního pohledu důvodná. Žalobce byl odsouzen rozhodnutím ze dne 30. 11. 2012, které nabylo právní moci dne 30. 4. 2013. Řešení otázky, zda lze dřívější odsouzení považovat za přítěžující okolnost ve smyslu recidivy, závisí v rovině trestního práva obecně na tom, zda předchozí odsouzení bylo či nebylo zahlazeno. Institut zahlázení je nutno analogicky uplatnit i při ukládání sankcí v přestupkovém řízení (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 3. 5. 2013, čj. 60 A 1/2013 - 49, č. 2912/2013 Sb. NSS). Žalovaný si pro posouzení otázky recidivy jako přítěžující okolnosti (včetně otázky zahlázení) „vypůjčil“ § 27 ve spojení s § 24 písm. d) zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „zákon o trestní odpovědnosti právnických osob“). Podle § 24 posledně uvedeného zákona se na odsouzenou právnickou osobu hledí, jako by nebyla odsouzena, pokud od právní moci odsuzujícího rozsudku uplynula lhůta v § 27 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob. Nejkratší lhůtou podle zmíněného ustanovení je 5 let. Potud je úvaha žalovaného správná. Původní odsouzení žalobce nabylo právní moci dne 30. 4. 2013 a pětiletá lhůta tak uplynula dne 30. 4. 2018. Účinky zániku odsouzení dle použitých ustanovení nastávají automaticky po uplynutí této doby. Tuto dobu nestaví ani nepřerušují žádné okolnosti, a to ani nové odsouzení právnické osoby v této době (srov. Jelínek, J. a kol.: Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. 6 vydání. Praha: Leges,

2017, str. 382). Žalovaný vydal rozhodnutí o správním deliktu dne 10. 10. 2018 a v této době tak již měl považovat odsouzení žalobce, uvedené výše, za „zahlazené“. Je lhostejné, že v mezidobí žalobce spáchal projednávané správní delikty.

27. Uvedené však ještě nezpůsobuje takovou vadu rozhodnutí o správním deliktu a napadeného rozhodnutí, pro kterou by bylo nutno tato rozhodnutí zrušit. I k zahlazenému odsouzení totiž lze přihlížet. Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 17. 6. 2020, čj. 1 As 80/2020 - 36, že byť judikatura dovodila možnost analogického použití institutu zahlazení odsouzení i ve věcech přestupků, neznamená to, že nelze dřívější (zahlazená) odsouzení nijak zohlednit (srov. rozsudek ze dne 7. 11. 2018, čj. 3 As 202/2017 - 35, či již citovaný rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky Liberec čj. 60 A 1/2013 - 49). V citovaném rozsudku čj. 1 As 80/2020 - 36 Nejvyšší správní soud doplňuje, že naopak dřívější odsouzení (být zahlazená) mohou být použita při hodnocení osoby pachatele a možností jeho nápravy, a tedy též jako kritéria pro určení výše trestu. Tento postup není cizí ani trestnímu právu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2017, čj. 8 Tdo 766/2017 - 96). Jak upozornil Nejvyšší správní soud v tomtéž rozsudku, z hlediska pachatelovy osobnosti nebylo třeba, aby správní orgán pachatelovu minulost v odůvodnění rozhodnutí podrobněji specifikoval.
28. Žalovaný tak formálně označil předchozí odsouzení žalobce rozhodnutím z roku 2012 za přítěžující okolnost ve smyslu recidivy, což není správný postup. Toto odsouzení však nepochybně byl oprávněn hodnotit jako přítěžující v jiném smyslu – hodnocení osoby žalobce a jeho přístupu k porušování zákona. Pokud by soud pro tento důvod přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí, žalovaný by *de facto* mohl dospět k témuž závěru, jen by dřívější odsouzení žalobce posoudil jako negativní skutečnost při hodnocení jeho osoby. Takový postup by byl v souladu s výše uvedenou judikaturou. Zároveň měl soud na paměti důležitou okolnost, že v případě zrušení napadeného rozhodnutí by ve skutečnosti žalovanému nezbylo, než řízení zastavit, neboť odpovědnost žalobce za projednávané správní delikty byla promlčena (viz § 24b odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 30. 6. 2017) – žalobce spáchal správní delikty dne 7. a 8. 1. 2015, proto maximální pětiletá lhůta uplynula v lednu 2020.
29. To, že podle žalovaného svědčí o vyšší míře škodlivosti skutečnost, že se správních deliktů žalobce dopustil vůči sedmi Spotřebitelům, považuje soud za správné. Žalovaný to reflektoval při zkoumání materiální stránky správního deliktu, tedy společenské škodlivosti. Nepovažoval to za přítěžující okolnost. Při zkoumání materiální stránky správního deliktu řeší správní orgán nebezpečnost takového jednání pro společnost, což žalovaný také učinil a soud se s tímto posouzením ztotožnil. Dané nemá svědčit o tom, že jde o soustavnou činnost žalobce, jak sám tvrdí. Žalovaný toliko zohlednil, že nešlo o ojedinělé pochybení, ale o prohřešek vůči několika různým spotřebitelům.

Posouzení jednání žalobce jako vícečinného souběhu přestupků

30. V další námitce žalobce brojí proti tomu, že jeho jednání žalovaný posoudil jako vícečinný souběh. Správná kvalifikace však měla podle žalobce být pokračující správní delikt ve smyslu § 7 přestupkového zákona. Žalobce k tomu pouze povrchně konstatuje, že definice pojmu pokračování ve správním deliktu má zásadní význam pro otázky působnosti trestních zákonů, vymezení pojmů skutek a trestný čin, posuzování recidivy, ukládání trestu atd. Není zřejmé, jaká konkrétní újma měla být žalobci tímto posouzením způsobena. Žalobce konkrétně vůbec neuvádí, jaký by mělo jiné posouzení vliv na jím

spáchané správní delikty. Pokud tak měl žalobce za to, že jeho jednání mělo být posouzeno jako pokračování ve správním deliktu, měl uvést, jaký konkrétní důsledek by to mělo na jeho odsouzení. Žalobce je povinen své žalobní body dostatečně určitě a přesně vymezit. Není úlohou soudu hledat za něj negativní důsledky, které v jeho právní sféře mohly či nemohly vzniknout. Lze tak jen podotknout, že např. z hlediska zániku odpovědnosti za přestupek je posouzení žalobcova jednání jako souběhu pro něj výhodnější, protože k zániku odpovědnosti může docházet u jednotlivých skutků postupně, zatímco v případě pokračování v přestupku začíná lhůta pro zánik odpovědnosti běžet až dokonáním posledního z dílčích útoků.

31. Posouzením správního deliktu jako pokračujícího se žalovaný skutečně nezabýval. Nutno však dodat, že žalobce tuto námitku vznesl poprvé v žalobě. Jak soud uvedl, žalovaný posoudil správní delikty žalobce jako souběh a nebylo tak jeho povinností přímo uvádět, že jednání žalobce nelze posoudit jako pokračování ve správním deliktu, hromadný či trvající správní delikt a proč. Žalobce své jednání sice hodnotí jako pokračování ve správním deliktu, ale činí tak bez hlubší právní úvahy. Jak sám konstatoval, projednávaného jednání se dopustil neúmyslně. Stejně tak žalovaný uvedl na str. 31 rozhodnutí o správním deliktu, že zájem žalobce zřejmě nebylo porušit zákon a úmyslné porušení se neprokázalo. Pro kvalifikaci určitého jednání jako pokračování ve správním deliktu je však nezbytný jednotný záměr. K tomu uvádí odborná literatura, že *„Společný záměr pokračovat v trestné činnosti musí provázet již první dílčí útok, neboť jediný čin musí být nesen jedinou vůlí.“* (srov. Jelínek, J. a kol.: Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část. 6 vydání. Praha: Leges, 2017, str. 152), a dále *„Ke splnění subjektivní podmínky pokračování postačí, pokud pachatel už od počátku zamýšlí alespoň v hrubých rysech pokračovat v trestné činnosti.“* (tamtéž). Dle právního hodnocení žalovaného se tak nemohlo jednat o pokračování ve správním deliktu, pokud byly údajné dílčí útoky spáchány z nedbalosti, resp. úmysl nebyl prokázán. I z tohoto důvodu tak soud žalobci v této obecně formulované námitce nepřisvědčil.

V. Náklady řízení

32. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. 5. 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu